

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма: Філологія

Спеціалізація: В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Освітня кваліфікація: доктор філософії з філології

Затверджено на засіданні
кафедри української літератури
Протоколом №1 від «26» серпня
2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна практика
Викладач	Солецький Олександр Маркіянович
Контактний телефон викладача	0506717862
E-mail викладача	oleksandr.soletsky@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний, вечірній
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Педагогічна практика в системі вищої освіти здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (Phd) – це один із етапів професійної підготовки здобувачів вищої освіти до науково-педагогічної діяльності, що сприяє формуванню професійно-педагогічних компетентностей для організації викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної освіти. Має прикладний характер, забезпечує формування практичних вмінь та навичок, що необхідні здобувачеві для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформувати розуміння завдань та функцій викладача вищої школи. Під час проведення практики передбачено вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідно до індивідуального плану. Проводиться на другому році навчання в аспірантурі у четвертому семестрі (3 кредити ECTS).</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою проходження педагогічної практики аспірантів є вироблення і закріплення педагогічних навичок, вдосконалення знань необхідних для роботи у ЗВО, формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 035 Філологія, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання та формування вмінь застосовувати отриманні знання та навички у навчально-виховному процесі під час виконання функції викладача.</p> <p>Основними завданнями педагогічної практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування в аспірантів компетентностей, пов'язаних зі здійсненням навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи, а саме: <ul style="list-style-type: none"> • поглиблення і розширення теоретичних знань аспірантів із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики; • формування і розуміння теоретичних засад предметної галузі, отриманих під час навчання в аспірантурі; • формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у ЗВО; • набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в Університеті, застосування сучасних технологій і методик навчання; • поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних • педагогічних завдань практики; • формування умінь професійного педагогічного спілкування зі студентською аудиторією; 	

- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності аспірантів;
- врахування досвіду викладацької роботи в Університеті, розвиток морально-етичних якостей викладача ЗВО, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті;
- удосконалення професійно-педагогічних здібностей у процесі проходження практики.

Додатковими завданнями педагогічної практики аспірантів є:

- отримання уявлень про діяльність науково- педагогічного працівника на кафедрі, до якої належить аспірант у період проходження практики;
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- формування умінь моніторингових досліджень у галузі освіти;
- розвиток умінь у галузі формальної, неформальної і дуальної освіти;
- стимулювання самовдосконалення майбутніх фахівців.

Аспіранти повинні:

знати:

- основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у ЗВО;
- навчально-методичні комплекси для студентів ЗВО;
- сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності;
- інноваційні освітні технології навчання у ЗВО;
- форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей;
- основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у ЗВО;
- основи планування освітнього процесу у ЗВО;
- основні положення законодавства України в галузі вищої освіти, програмних документів, які стосуються навчання студентів та викладання у ЗВО;
- завдання і функції науково-педагогічного працівника;
- вимоги до підготовки документального супроводу викладання у ЗВО;
- основні принципи, методи, види навчання у ЗВО;

вміти:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси для студентів ЗВО;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у ЗВО;
- відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять;
- використовувати знання про індивідуально-вікові особливості молоді при проведенні занять;
- застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів;
- працювати з навчальною, науковою, методичною літературою;
- підвищувати професійні вміння, вивчати передовий педагогічний досвід.

4. Загальні і фахові компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності й пропонувати наукові та прикладні підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.

ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво, мотивувати колективну діяльність, спроможність застосовувати стимули та інші soft skills.

ЗК 8. Уміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітньому процесі вищої школи та в науковій дослідницькій діяльності, розробляти методичне забезпечення навчального процесу у філологічній галузі.атність розв'язувати комплексні проблеми філософії на основі системного

Фахові компетентності:

ФК7. Здатність до лінгвокреативної та літературно-критичної діяльності в науково-інноваційній сфері.

ФК10. Здатність здійснювати викладацьку діяльність в межах спеціальності «Філологія».

5. Програмні результати навчання

ПРН 6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організувати роботу дослідницьких колективів.

ПРН 7. Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності.

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПРН 11. Організувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Педагогічна практика	90

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
IV	B11 Філологія	II	нормативний

Зміст практики

Педагогічна практика аспірантів другого року навчання спеціальності 035 Філологія має такі етапи.

На **початковому етапі** практикант має:

- з'ясувати функції, мету, завдання практики;
- скласти індивідуальний план проходження практики;
- ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри філософії, соціології та релігієзнавства;
- нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті;
- відвідати заняття провідних викладачів кафедри та наукового керівника.

На **основному етапі** практики аспірант має:

- укласти розгорнуті плани-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником або керівником практики від кафедри;
 - підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять;
 - провести на належному науково-методичному рівні заняття відповідно до індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики;
- брати участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах

(конференціях).

На **заключному етапі** аспірант має:

- підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання;
- прозвітувати про проходження педагогічної практики на засіданні кафедри та подати звіт у відділ аспірантури і докторантури.

Вимоги щодо виконання аспірантом конкретних завдань практики, їх обліку та оформлення документації вміщені у робочій навчальній програмі, яка відповідає «Програмі педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD) ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», яка схвалена Вченою радою університету, протокол № 4 від 27 квітня 2020 року та введена в дію наказом ректора університету № 253 від 01 червня 2020 року. https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Підсумковий контроль (залік) проводиться згідно графіку навчального процесу на наступний тиждень після Завершення педагогічної практики, оформлення та подання матеріалів на кафедру філософії, соціології та релігієзнавства. Максимальна оцінка – 100балів.			
Методичні розробки лекцій та семінарських занять	50 балів			
Проведення навчальних дисциплін	30 балів			
Звіт	10 балів			
Захист практики (залік)	10 балів			
Шкала оцінювання національна та ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D		
	50 – 59	E	задовільно	
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою педагогічної практики та оформлення відповідної документації.
Підсумковий контроль	Залік
8. Політика курсу	
<p>Політика проходження аспірантами педагогічної практики передбачає повне виконання програми практики на основі дотримання принципів академічної доброчесності на основі положень ПНУ («Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Стефаника»). При виконанні завдань неприпустимі недобросовісність та недбале ставлення до своїх обов'язків, нехтування правилами техніки безпеки. Аспіранти, робота яких на педагогічній практиці визнана незадовільною, повинні пройти її знову за рішенням вченої ради факультетів без відриву від занять.</p> <p>Контактні дані для онлайн допомоги та консультування: Викладач: Солецький О.М., 0506717862, oleksandr.soletskyy@pnu.edu.ua Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom)</p>	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Євтух М.Б., Лузік Е.В., Дибкова Л.М. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: монографія. К.: КНЕУ, 2010. 248 с. 2. Кошечко Н.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. 114 с. 3. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. К.: Ленвіт, 2009. 213 с. 4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 471 с. 5. Куратори академічної групи: Метод. рекомендації щодо проведення виховної роботи зі студентами. К.: ДАЖКГ, 2002. 36 с. 6. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г.І. Матукова.: КНТ, 2014. 262 с. 7. Лобанова Л.С. Сучасний досвід організації підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів в розвинутих країнах світу. К.: ГП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2008. 56 с. 8. Мойсеюк В. Є. Педагогіка. 4-те вид., доп. Київ, 2003. 608 с. 9. Нагаєв В. М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтинговою технології навчання. Педагогіка і психологія. 2000. №3. 10. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс] : навч. посіб. для аспірантів спеціальності / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с. 11. Програма педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD) ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf 12. Щербань П.М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. К.: Вища шк., 2002. 215 с. 	

Професор О.М. СОЛЕЦЬКИЙ